

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 4. Desumpta ex cap. 17. 18. & 19. lib. Levit. in quibus describitur oblatio adipis & effusio sanguinis in omni victima. Lex prohibens omnes luxuriæ species. Congeries Legum Cœremonialium, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

meo, & ostium circumstantia labiis meis &c. Cùm autem imperante Deo homo à fluxu seminis (moraliter à detractione) mundandus, debuerit per plures dies exspectare: Sic à vitio hoc purgandus non tantùm unâ die, sed pluribûs, imò totâ vitâ ob criminis fœditatem, & damna inde proximo illata, persistas in pœnitentia, utens aquâ lacrymarum, & offerens juxta præceptum Dei versu 29. cit. capitis 15. *Duos turtures aut duos pullos columbarum*, quæ aves sicut cibos in guttur transmisos revocant, ita tu verba, quibûs aliorum famam læfisti, revoces: *Non enim remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum.* Augustinô teste.

N.136. *Considera 2.* Hominem Christianum debere in se ipso exhibere magnum illud expiationis sacrificium, de quo agitur cap. 16. Offerbatur in illo *Aries, Vitulus & Hirci*. Per arietem, qui Ductorem gregis agit, denotatur anima Rectrix, Ductrixque Potentiarum. Hæc ergo soli Deo consecranda est: Holocaustum enim erat illa sacrificii species, de qua vetitum erat quidquam retinere in alios usus, utpote totum Honori divino consecrandum. Per vitulum jago subditum intelliguntur *potentie animæ*, quarum prima intellectus. Hic dedicandus est Deo per contemplationem rerum cœlestium: Voluntas verò per charitatem, & memoria per gratitudinem pro acceptis à Deo beneficiis. *Hirci* indicant *appetitum sensibilem & ipsum corpus*, quòd etsi debeat rigidâ mortificatione coerceri; ita tamen discretè tractari debet, ut instar *Hirci emissarii* integrum perduret, sufficiensque sit ferendis laboribus & statui congruis officiis.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 17. 18. & 19. lib. Levit. in quibus describitur oblatio adipis & effusio sanguinis in omni victima. Lex prohibens omnes luxuria species. Congeries Legum Cereimonialium, Judicialium & Moralium.

N.137, *Considera 1.* **D**Eum hîc in omni sacrificio præcepisse sibi offerre *adipem & sanguinem*: cùm tamen Vates regius cum ita loquentem inducat Psal. 49. *Nunquid manducabo carnes taurorum, aut sanguinem hircorum potabo?* Verùm facile est huic dubio satisfacere, si cogitemus: Sanguinem esse sedem animi, adeoque Deum petendò in sacrificiis sanguinem, moraliter loquendò, non petiisse aliud, quàm animum; nempè in omni virtuoso actu puram intentionem instar
fan-

sanguinis effundendam. Adipem quod attinet rectè ad propositum nostrum asserit Hæfichius in lib. 1. Levit. Quia adipem in æternum præcepit Domino offerri, manifestum est: quia consecrari Deo nostrum desiderium vult. In æternum autem hoc; ne ad Deum illud, & ad mundum dividamus. Sponsus cœlestis sponsæ suæ sacrificia visurus Cant. 2. exclamat: Ostende mihi faciem tuam: hanc enim si cerneret deformem, hoc est, purâ intentione sibi soli placendi privatam, jam non amaret amplius ut sponsam, sed repudiaret ut adulteram. Salvator noster cum muliere Samaritana circa novæ legis Dogmata discurrens, hanc inter alias utilissimam ei proponit Doctrinam dicens: Venit hora, & nunc est, quando veri Adoratores adorabunt Patrem in spiritu & veritate: nam & Pater tales querit, qui adorant eum. Spiritus Deus est, & qui adorant eum, in spiritu & veritate eos oportet adorare. Quæ verba divini Magistri expendens Cajetanus inquit: Hinc habes erudite Lector: quòd exterior Cultus non propter se ipsum est gratus Deo, sed pro quanto ordinatur ad interiora, quæ sunt in spiritu & veritate, hoc est corde interno. Sicut Salamandra tam nocivum dicitur circumferre venenum, ut radicem arboris tantummodò contingens, omnem ejus fructum corrumpat, & perimat: ita intentionis malæ, vel saltem non puræ minima portio, optimis operibus externis admixta, omnem eorum virtutem valoremque aufert. Quare totus in eo Diabolus occupatur: ut cum opera bona Christianorum impedire non valeat, intentionem saltem pervertat, gerens se instar Erodii, qui avibus se aquæ immergentibus advolans, tamdiu eorum capita morsibus premit, donec prædam eis extorqueat. Ita extorsit prædam Episcopo Sardicensi, qui licet videretur in orationibus publicis assiduus, in jejunio servando sedulus, in eleemosinis largus: quia tamen his bonis actibus externis aberat bona puraque intentio placendi Deo, hinc audire debuit Apocal. 3. Non invenio opera tua plena coram Deo meo. Imitabantur ergo hæc opera arbores illas, quæ juxta mare mortuum natæ fructus quidem ad speciem elegantissimos proferunt, poma, pyra, persica: sed hæc vix attacta in cineres resolvuntur. Phariseum, qui Templum Christo testante ascenderat, ut oraret, etiam insectatus est infernalis Erodus tam felicî successu, ut eum penitus spoliaret: adeò ut nec illum ex jejunio Sabbathino, nec ex Decimis tam fideliter datis ei relinqueret meritum. Pulcherrimè Vates regius opera talium hominum, qui ea peragunt, bonâ intentione destituta, comparat sceno tectorum, quod constat nullius esse pretii, nullique aptum usui, sed arefces-

re, & perire sinitur. Quare Psal. 128. canit: *Fiant sicut fenenum, quod priusquam evellatur exaruit, de quo non implevit manum suam qui metit &c.* Examina ergo opera tua Christiane Lector, visurus: quanti illa valeant coram Deo, qui eorundem pretium ex bona intentione taxat? multum oras, crebrò jejunas, frequens es in Templo, non parcus in elemosinis; sed forsan hæc agendò structionem imitaris, qui licet bona, & quidem cum labore & dolore pariat ova, tamen rariùs pullos ex illis assequitur: eò quòd ova in lucem à se edita derelinquat in terra, obviorum pedibus exposita, à quibus faciliè franguntur.

N.138. *Considera 2.* Quanta notetur differentia inter Synagogæ & Ecclesiæ Catholicæ leges. Multiplices enim & duræ existere leges Hebræis olim præscriptæ: adeò sanè multiplices & duræ, ut meritò *grave onus* nominentur. Cum econtra Lex Evangelica dicatur *Jugum suave & onus leve*. Juxta S Bernardi Doctrinam Serm. 30. in Cant. Lex antiqua denotabatur per graves manus Moysis, quas nisi adjuvante utrinque Aaron & Hur diutiùs ad orandum elevare non poterat: & hinc sine speciali gratia Dei non videbatur impletu possibilis, sed Rupertò teste l. 3. Trinit. cap. 20. *Lex, ut impleretur, sustentatore indigebat Christo, Hure Spiritu Sancto.* ô quantam ferebat difficultatem in cibis, in sacrificiis, in cœremoniis observandis, quas pœnas delinquentibus dictabat, gravissimas quandoque etiam pro delictis levibus? erat pariter lex plena timoris, quasi non lata pro filiis, sed pro servis despoticè subjectis, prout testatur Apostolus Galat. 4. Ubi legem antiquam comparat jugo servitutis & ancillæ Agar. Econtra præter hæc tenens jam dicta de lenitate & suavitate legis novæ constat: illam esse legem filiorum, asserente Apostolò Rom. 8. *Non accepistis spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum Dei.* Sin autem Hebræi in observandis adeò copiosis gravibusque Præceptis & legibus fuerant tam seduli: quomodò nos Christianos confundunt, qui tam frequenti transgressione peccamus in leges, tam suaves & impletu faciles, & onus tam leve adeò leviter excutimus? nonne in extremo Judicio suarum legum etiamnùm hodiè tam tenaces Judæi, æternùm tamen reprobati, adversum nos insurgent, dicturi Deo Judici: Nos portavimus diei pondus & æstus, & deteriores facies Christianis, quibus unò die in vinea Christi sudare jugum videbatur importabile? nonnè Christus ipse Judæorum querelis suas quoque conjunget, dicens illud Jeremiæ c. 4. *Major effecta est iniquitas filia populi mei*
pecca-

peccato Sodomorum. Aut illud Ezech. c. 5. *Contempsit judicia mea, ut plus esset impia, quam gentes.* At dices forsan Christiane Lector: te subinde tantum legem transgredi, & in unô vel alterô offendere, servatis cæteris. Verum quis nescit: hanc legem esse coronæ instar regis, cui si unus dematur radius, jam ex integro censetur violata? aut esse simillimam tunicæ Christi inconsutili, quæ dissuta nulli videbatur servire usui. Qui unicô tantum palmô ab aqua superatur, æquè suffocatur, & mergitur, ac ille, qui decem superatur cubitûs: sic offendens in uno fit omnium reus. Ausculta tantisper verbis Judæi illius adolescentis, qui hanc Christo quæstionem movit Matth. 19. *Quid boni faciam, ut habeam vitam æternam? cui Christus: si vis ad vitam ingredi serva mandata.* Et hem reponit illicô adolescens: *omnia hæc custodivi à juventute.* Quid? adolescens tot divitiis abundans, tot peccandi occasionibus expositus testari potest: se omnibus mandatis, nullô videlicet exceptô, à primo ætatis flore morem gessisse, mandatis (ut memini) tam gravibus, tam copiosis? & tu Christiane, homo adultæ ætatis, in cœtu tot piorum hominum vivens, tot exemplis ad sequelam Christi instigatus, legi tam paucos articulos continenti, tam suavi & facili non ex integro satisfaciat? metuendum sanè, ne tibi transgressiones istas parum æstimanti obtingat aliquando, quod obtigit Comitissæ illi, de qua in scala cœli & specul. exempl. dist. 9. exempl. 149. sequens narratur tragica Historia: Matrona quædam pietate celebris, cum assiduûs precibus intenta, erudiri peteret à Deo, quid potissimum detestaretur in fœminis? rapta ad spectandas Inferni pœnas vidit ibidem Comitissam, sibi olim notissimam, horrenda patientem tormenta, & audivit hæc verba loquentem: *Ve mihi misera! sui casta corpore, sui semper abstinens, feci multas eleemosinas & alia charitatis & pietatis Christianæ opera: & solummodo propter ornatum mei corporis nimium, & studium me comandi & ornandi sui justè condemnata: siquidem eò ornatu scandalosè multis sui causa & ruina peccati, provocandò eos ad concupiscentiam mei, & scandalizandò etiam servos Dei sanctos & castos.* Intellexit ex his dictis Matrona: quid potissimum aversetur in fœminis

Deus, tu autem inde intelligas: quanti intersit ad salutem, legem implere totam.